

Szent Györgyi Albert feleségével 1918-ban, Pozsonyban.

Szent Györgyi Albert, az élet rejtélyének magyar kutatója

A legizgalmasabb kérdések egyike, melyre évszázadok óta hasztalan keres választ az emberiség, az élet mibenléte. Mi az élet? — erre ma sem tudunk felelni. De, hogy szinte napról napra közeledünk a nagy rejtély megoldásához, az nem kis részben Szent Györgyi Albert szegedi egyetemi tanár érdeme, akit munkájáért most Nobel-díjjal jutalmaztak. Tíz esztendeje tanulmányozza külföldi és hazai kutatóműhelyekben a szervezet *égésfolyamatait*, melyek a felvett táplálékból meleget és mozgatóerőt fejlesztenek, a test elhasznált építőanyagait ujjakkal pótolják s így végeredményben *fenn tartják az életet*. Megvizsgálta azokat az anyagokat is, melyek az *égésfolyamatok* zavartalan lebonyolításához szükségesek. Eközben talált az *askorbinsavra*, mely azonosnak bizonyult a fejlődő szervezet számára nélkülözhetetlen, skorbut-elhárító C-vitaminnal és felfedezte, hogy ez a fontos életanyag *nagy bőségben található a paprikában*. A citrom levében egy új (P)-vitamint talált és elemezte egy bonyolódott szerves vegyület, a *borostyánkősav* szerepét a sejtek lélegzésében. Mindezekkel nemcsak az életre vonatkozó ismereteinket vitte korszakalkotón előre, hanem a *gyógyító orvostudomány kezébe is új, hatalmas fegyvereket adott*, mert a C-vitaminnak a skorbut-kezdése mellett igen jó hatását tapasztalták

Szent Györgyi professzor mint a szegedi egyetem dékánja, 1934-ben.

Szent Györgyi Albert mint zászlós, a háború alatt. Baloldalon: négyéves korában a nógrádmegyei Kisbéren.

Másodiknak *Bárány Róbertet*, az upsalai egyetem orvos-tanárát tüntették ki 1914-ben azokért a tanulmányaiért, amiket a fülben lévő egyensúlyozó szerv működésével kapcsolatban folytatott. A harmadik Nobel-díjas, a szintén magyar származású *Zsigmondy Richárd*, berlini, majd göttingeni professzor, aki 1925-ben kapott kémiai Nobel-díjat a Siedentopffal közösen feltalált ultramikroszkopért és kolloidkémiai kutatásaiért. Ezeket a szellemi nagyságainkat már korán elragadta tőlünk a nagyvilág és külföldön érték el azokat az eredményeket, melyek révén a tudomány halhatatlanjai közé emelkedtek. Szent Györgyi diadalának ezért kétszeresen örülhetünk, mert ő az *első magyarországi magyar Nobel-díjas kutató*; benne egy magyar tudós magyar földön végzett munkássága nyerte el koronáját a világ legnagyobb szellemi kitüntése révén.

különböző fertőzések, csontmegbetegedések kezelésében; a P-vitamin pedig bőrvérzéses bajok gyógyításában vált be. Szent Györgyi tanár kutatásainak javarésztét a szegedi egyetemen végezte s az egyetem most díszdoktorrá avatja világhírré emelkedett professzorát, amiért dicsőséget hozott az egyetemre, Szeged városára és a magyar nemzetre. Arról is szó van, hogy a társadalom még más módon is kifejezi iránta háláját: utcát neveznek el róla és közadakozásból családi házat építenek számára; úgy, amint más nemzetek is le szokták róni dicsőséges fiaiknak elismerésük adóját.

De semmiféle elismerés nem sok annak, aki mélyebben pillantott a nagy élet-titok egyik homályos szakadékaiba, mint előtte bárki és új fegyvereket adott a tudás kezébe.

Mint hírlik, decemberben indul utnak, hogy átvegye a díjat, mely nemcsak fényes erkölcsi sikert jelent, de összegben is jelentős és módot nyújt majd a nagy tudósnak, hogy kutatásait szélesebb mederben folytathassa. Ő egyébként a negyedik a Nobel-díjas magyar tudósok sorában. Elsőnek a pozsonyi születésű *Lénárt Fülöp*, a heidelbergi egyetem fizikus tanára részesült ebben a legmagasabb tudományos kitüntetésben 1905-ben, a katódsugarak körüli vizsgálataiért.

A Nobel-díjas professzor szenvedélyes motorkegypáros. Az oldalkocsiban *Bez-nák Aladár* egy tanár, balra *Urbach László*, az ismert motorkegypárversenyző. Jobboldali kép: Szent Györgyi professzor mint turista.

